

Trong buổi phúc trình về tiến triển công tác xây dựng tượng đài The Pacific Sweetheart và công viên Pacific Cultural Park, một người Mỹ gốc Việt, ông Đào-Nguyên-Văn đã vinh hạnh được ông Kenneth Peterson, Giám đốc tổ chức Pacific Dream Project Foundation (PaDPF) giới thiệu như "cha đẻ" của công trình. Ông Văn không phải là một họa sĩ hay một điêu khắc gia sáng tác ra bức tượng, ông cũng không phải là một kiến trúc sư thiết kế ra công viên, nhưng cả hai công trình trên có một tên chung là The Pacific Dream Project (PaDP) đã hình thành bắt nguồn từ một suy nghĩ, hay nói cách khác, một ước mơ của ông và cái ước mơ riêng tư rất lãng mạn đó đã được công chúng biết tới một cách rất tình cờ....

Ông Văn là một thuyền nhân Việt Nam tỵ nạn đến Mỹ vào cuối thập niên 70 và định cư ở một thành phố Tây-Bắc Hoa-Kỳ. Chân ướt chân ráo tới một vùng đất lạ nhưng ông không cảm thấy bơ vơ mà lại thấy ấm lòng vì những đối xử rất tình cảm của những người địa phương. Là một thành phố nhỏ nên dân chúng ở đây rất gần gũi với nhau, dù chưa hề quen biết nhưng mọi người gặp ông đều hỏi han ân cần và hết lòng hướng dẫn gia đình ông hội nhập vào xã-hội mới.

Mùa hè 1986, bảy năm sau khi tới Mỹ, nhân dịp kỷ niệm sinh nhật 100 năm tượng Nữ Thần Tự Do, ông Văn cùng với mấy người bạn rủ nhau tới New York để được tận mắt theo dõi lễ cắt băng tái khánh thành bức tượng sau khoảng thời gian dài đóng cửa để đại tu bổ. Ngắm bức tượng sừng sững đứng trên bệ cao,

giơ cao ngọn đuốc như soi đường chỉ lối cho người người tìm tự-do, ông Văn cảm nghiệm được cái ý nghĩa của biểu tượng tự do đúng như lời của Tổng Thống Reagan trong bài diễn văn trước công chúng "*We are the keepers of the flame of liberty; we hold it high for the world to see ...*". Ông nghĩ công trình này đã đạt được mục tiêu cả về ba khía cạnh; về khía cạnh nghệ thuật, đây là tác phẩm tuyệt vời của Frédéric Bartholdi ; về khía cạnh kỹ thuật, cấu trúc sườn sắt, vỏ bằng đồng của bức tượng do Eifel thiết kế đã tiêu biểu được kỹ thuật xây dựng bằng kim loại thế kỷ thứ 19 và về khía cạnh lịch sử, quà tặng của nước Pháp cho nhân dân Hoa-Kỳ đã ghi lại dấu tích muôn đời của văn hóa Pháp trên quốc gia Bắc Mỹ này.

Nhưng rồi ông Văn lại nghĩ tiếp và cảm thấy vẫn có một cái gì chưa trọn vẹn. Tượng Nữ Thần Tự Do chỉ mới nói lên được tinh thần nghĩa hiệp, lòng nhân ái của nước Mỹ, lúc nào cũng sẵn sàng chỉ bảo, dẫn dắt mọi người. Bức tượng chỉ mới biểu lộ được những thiện ý đầy lý trí của văn hóa Đại-Tây-Dương mà thôi. Ông chưa thấy được ở một biểu tượng xứng đáng nào những hình ảnh của sự cảm thông, yêu thương, cứu mang, giúp đỡ, hình ảnh của những Wampanoag Native Americans tiếp tế cứu giúp đối với những Plymouth Colony Pilgrims người Da-Trắng nằm trong ý nghĩa "Thanks Giving", hình ảnh của những tự nguyện đóng góp nhiệt thành cứu giúp mọi người, mọi nơi trên khắp địa cầu khi có thiên tai xảy ra, sự chào hỏi chăm sóc ân cần đối với những người mới tới!

Phải chăng chính sự thể hiện thiếu sót những đức tính sẵn có của người dân nước này đã là nguyên nhân tạo ra những ngộ nhận? Giang tay giúp đỡ mọi người mọi nơi nhưng rồi vẫn bị ganh ghét. Phải chăng thói đời, nếu chỉ bảo, hướng dẫn người khác dù là thật lòng nhưng nếu không biểu lộ được tình cảm thì lâu dần vì mặc cảm thua kém và mặc cảm “mắc nợ”, ân sẽ dễ trở thành oán?

Từ những ý nghĩ lẩn thẩn đó ông Văn mơ tưởng và vẽ ra trong đầu một bức tượng thật lớn bên bờ Thái-Bình-Dương, không phải để “cạnh tranh” với tượng Nữ Thần Tự Do mà để bổ xung và hoàn thiện biểu tượng Koa-Kỳ, để mọi người hiểu đúng và hiểu rõ hơn tấm lòng của người dân nước này. Tượng sẽ là một thiếu nữ thổ dân Da Đỏ đẹp chất phác và hiền hậu, tượng không đứng trên bệ cao mà bước chân xuống biển, nước ngập ngang bắp chân, mắt dõi nhìn về hướng Tây, một tay đưa ra như để chào đón mọi người. Năng hoàng hôn phủ lên bức tượng như hào quang tỏa sáng trời chiều, bàn tay phải ngửa lên, xòe ra thành một bục quan sát (observation platform). Du khách có thể từ trong lòng tượng đi theo cánh tay ra bục này để ngắm mặt trời lặn.

Tưởng tượng của ông Văn không ngừng tại đó, ông tiếp tục nghĩ đến khía cạnh hiệu quả kinh tế của công trình, một công-viên rộng lớn mang tên The Pacific Cultural Park (Công-Viên Văn-Hóa Thái-Bình-Dương) trên bờ biển phía sau pho tượng trong đó có một hồ nước thật lớn là trung tâm sinh hoạt của công viên. Chung quanh hồ là nhiều vườn cảnh nằm kế nhau như nan quạt, mỗi vườn là tượng trưng của một nước nằm quanh Thái-Bình Dương trải dài từ Hoa-Kỳ, Nga, Đại-Hàn, Nhật-Bản, Trung-quốc, Đài-Loan, Việt-Nam, Phi-Luật-Tân, Thái-Lan, Laos, Mã-Lai, Singapore, Indonesia, Úc, Tân-Tây-Lan, Chile, Ecuador, Columbia, Panama, Costarica, Nicaragua, Honduras, Guatamala, Mexico..... Công vào mỗi vườn cảnh được thiết kế với nét kiến trúc đặc thù của từng nước và trong mỗi vườn đều có phòng sinh hoạt văn hóa và triển lãm nghệ thuật thường trực của nước đó. Vào mùa thu mỗi năm tại đây sẽ diễn ra Lễ Hội Văn Hóa Thái-Bình-Dương (The Pacific Cultural Festival). Tạo thành một một tập

quán, ngày khai trương của lễ hội các trẻ em đến từ nhiều nơi trên thế giới nắm tay múa hát quanh hồ ca tụng tình thương yêu nhân loại. Suốt thời gian lễ hội, các đoàn văn nghệ từ các quốc-gia sẽ trình diễn, giới thiệu văn hóa và nghệ thuật của nước mình. Đêm bế mạc, các trẻ em sẽ thả đèn xuống hồ nước và cùng nhau ca hát cầu nguyện cho hòa bình thế giới. Tượng đài và Công Viên Văn Hóa Thái-Bình-Dương trở thành một tụ điểm du lịch, các công ty du lịch, các công ty giải trí, các khách sạn đua nhau đầu tư xây dựng quanh công viên.

Một buổi chiều trong dịp nghỉ của gia-đình ở Oregon Coast, khi hai cha con bách bộ dọc trên bãi cát, ông Văn chỉ những chòm đá nhô lên khỏi mặt nước quanh bờ và nói cho con gái nghe về những suy nghĩ, về những mơ mộng của mình, về bức tượng và về Lễ Hội Văn Hóa Thái-Bình-Dương. Con bé chăm chú nghe rồi hỏi:

- Sao bố không viết xuống cho mọi người đọc?

Ông Văn lắc đầu:

- Có những giấc mơ chỉ đẹp với một người hay với một số người nhưng lại là vớ vẩn, lắm cảm đối với một số người khác!
- Không, thấy giấc mơ của bố đẹp và dễ thương, mọi người cũng sẽ nghĩ như con!

Mấy tháng sau khi nói chuyện với bố, nhân ngày “Father’s day”, con gái ông Văn viết một bài ngắn, “My father’s dream”, đăng trên Face Book nói về cha mình trong đó có nhắc tới giấc mơ của ông. Bài viết này không ngờ đã được rất nhiều người ưa thích, đã mau chóng trở thành một “top hit” ngay từ lúc đầu và tạo thành một “sự kiện lớn” trên mạng. Rất nhiều người viết trên Face Book bày tỏ cảm tình, ca tụng ước mơ của ông Văn:

“... Tôi rất thích khi đọc bài viết của bạn, dường như đã từ lâu chúng ta chờ đợi những giấc mơ tương tự....”

“..... Ý kiến tuyệt vời, hãy cùng nhau vận động xây dựng tượng và công-viên”

“..... *Giấc mơ quá đẹp! Tin tôi đi, đây là một dự án quá hay, rất khả thi các đóng góp để thực hiện công trình này sẽ dễ dàng lên đến hàng tỷ mỹ-kim, công tác xây dựng tượng và công viên và ngay cả khi đã hoàn tất sẽ có một hiệu quả kinh tế rất lớn, nó sẽ đem tới rất nhiều công ăn việc làm cho rất nhiều người, nó sẽ là điểm nóng du lịch, nó sẽ thu hút đầu tư của những công ty khách sạn lớn như Hayatt, Hilton, MGM ... và nó sẽ kéo theo những công ty lớn như Universal Studio, Disney v...v...*”

“Van’s Dream” được nhắc tới rất nhiều và đã trở thành một “thành ngữ” trên internet tượng trưng cho những giấc mơ trong sáng và lãng mạn. Một nhóm sinh-viên thuộc University Of Washington (UW) cùng với một số các nhóm sinh hoạt nghệ thuật đã họp lại mở ra một tổ chức không vụ lợi đặt tên là The Pacific Dream Project Foundation (PaDPF), họ mời ông Văn làm Chủ Tịch Hội Đồng Quản Trị nhưng ông đã cáo lỗi chỉ xin nhận làm một trong các hội viên sáng lập và là cố vấn trong HĐQT mà thôi. Tổ chức PaDPF làm việc rất thành công, chỉ trong 1 thời gian ngắn đã thu hút được sự hưởng ứng rộng rãi từ khắp nơi, tiền tự nguyện đóng góp đã lên cả nhiều trăm triệu dollars và còn tiếp tục gửi tới. Nhiều tên tuổi lớn như Paul Allen, Warren Buffet, Bill Gate, Steve Jobs v... v... cũng đã yểm trợ. Rất nhiều công ty lớn như Microsoft, Boeing, Nike, Cisco Systems, Apple Computers... đã đồng ý bảo trợ cả tài chính lẫn kỹ thuật. Cuộc vận động “ONE DOLLAR FOR THE DREAM” trên internet đã thu hút được sự hưởng ứng của rất đông người. Sự hưởng ứng, đóng góp của các tổ chức, cộng đồng thổ dân kể cả các sòng bài “Da Đỏ” cũng không phải là nhỏ.

PICTURE Cultural Art Center, một tổ chức nghệ thuật không vụ lợi cộng tác với California State University Dominguez Hill, tình nguyện đảm trách phần nghệ thuật, đã tổ chức cuộc thi sáng tác mẫu tượng. Có trên một ngàn tác phẩm dự thi gửi tới từ khắp nơi, các tác phẩm này đã được đưa lên mạng trung cầu ý kiến rộng rãi của mọi người. Ba tác phẩm được bình chọn nhiều nhất đã được một tiểu ban gồm nhiều điều khắc gia uy tín, với sự đồng ý và cộng tác của ba tác giả, đúc kết thành một tác phẩm tổng

hợp sau cùng được đặt tên The Pacific Sweet Heart. Điều đặc biệt là hầu hết các tác giả dù là không trúng giải nhưng vẫn tình nguyện đóng góp công sức vào việc thực hiện bức tượng. Tuy tượng nằm rất gần bờ nhưng vì vị thế, vì vấn đề an toàn, sẽ có các “shuttle” chuyên chở du khách ra vào từ đất liền mỗi 15 phút. Shuttle và thuyền tư nhân sẽ cập bến tại vạt áo phía sau tượng. Bên trong tượng được thiết kế như một tòa nhà nhiều tầng dùng trưng bày các hình ảnh, các hiện vật của những cá nhân hay các nhóm người về những câu chuyện và về lịch sử di dân tới Hoa-Kỳ. Tại đây, bạn có thể thử tìm xem mình có thân nhân nào đã nhập cư vào Hoa Kỳ trước đây? Người đó tên gì? Nguyên quán ở đâu? Nhập cư bao giờ? v.v... bằng chương trình vi tính có tên “THE ROOTS”, một database do công ty Google soạn thảo và hiến tặng, bạn có thể bắt đầu bằng cách ghi họ và tên mình vào rồi thu ngắn các tìm kiếm bằng cách trả lời các câu hỏi để cung cấp thêm dữ kiện. Nếu bạn có các dữ kiện cụ thể chính xác và đầy đủ chi tiết của riêng mình, bạn cũng có thể cung cấp cho THE ROOTS để giúp database này ngày càng được đầy đủ và bổ túc hoàn chỉnh hơn.

Một chi tiết đặc biệt đối với người Việt là, theo thỉnh nguyện của ông Văn đã được hội đồng quản trị PaPCF chấp thuận, tại gần cửa ra của bức tượng có gắn một bảng đồng trên đó khắc hai câu thơ bằng tiếng Việt:

“Chiều chiều ra Thái Bình Dương

Đua chân dưới nước thấy thương mọi người”
 Phía dưới hai câu thơ là phần dịch sang Anh ngữ và lời ghi chú (dĩ nhiên cũng bằng Anh ngữ) “Để ghi lại dấu tích những người Việt-Nam nhập cư vào Hoa Kỳ từ cuối thập niên 70s, một người trong số họ đã có ước mơ và sáng kiến đưa đến việc xây dựng tượng Pacific Sweet Heart và Công Viên Văn Hóa Thái Bình Dương này”.

Theo tường trình của ban giám đốc điều hành PaPCF thì phần thiết kế kết cấu của bức tượng do công-ty Skidmore, Owings & Merrill LLP (SOM) phụ trách đã hoàn tất (SOM là công ty đã thiết kế Burj Khalifa, tòa nhà cao nhất thế giới tại Dubai). Tượng có chiều cao 180 feet 6 inches (so với tượng Nữ Thần Tự Do cao 151 feet không kể đế và 305 feet kể cả đế),

phần chân ngâm dưới nước cao trung bình 30 feet, tùy theo thủy triều lên hay xuống. Khung sườn tượng kết cấu bằng kim loại không rỉ (stainless steel và titanium alloy). Vỏ ngoài phần chính đúc bằng titanium alloy dày trung bình 3/32 inches, màu sáng bạc, một số chỗ được đúc bằng sợi carbon (carbone fiber) tương tự như vật liệu dùng trong thân và cánh máy bay Boeing 787 Dream Liner. Tượng được thiết kế có thể chịu được động đất (earth-quake) trên 10.0 Richter scale, chịu sóng thần (tsunami) cao hơn 30 mét, chịu sức gió bão cấp 5 (category 5 hurricane) trên 155 mph và sức gió giật (gust wind) trên 200 mph, chịu nhiệt độ thay đổi từ -10°F đến 120°F.

Công ty phụ trách quản trị xây dựng tổng quát (construction general manager), Bechtel Corporation, cho biết công việc thiết kế công viên Pacific Cutural Park do Magnusson Klemencic Associates (MKA) thực hiện cũng đã hoàn tất, việc chỉnh trang xây dựng đã bắt đầu. Khảo sát địa chất vùng bờ biển cùng với việc đóng cừ, đúc móng tượng cũng đã hoàn tất. Nói chung mọi việc tiến triển tốt đẹp đúng với tiến độ dự trù.

Song song với việc xây dựng tượng đài và công viên, đạo-diễn điện ảnh Steven Spielberg cùng với Dreamworks SKG Studio đang tiến hành soạn thảo giàn dựng và tập dượt cho chương trình ngày khai trương và lễ hội văn hóa Thái Bình Dương lần thứ nhất.

Đến đây chắc là có nhiều người thắc mắc muốn biết vị trí chính xác của tượng đài và công viên ở đâu? Công việc xây dựng khi nào thì hoàn tất? Muốn đóng góp thì liên lạc tại địa chỉ nào? Ngày khai trương và lễ hội văn hóa bắt đầu từ ngày nào? Mua vé ở đâu? Vân...vân..... Xin thưa ngay là người viết không có câu trả lời, không phải vì tổ chức PaDPF muốn giữ bí-mật mà đơn giản vì câu chuyện trên... hoàn toàn không có thật, tất cả chỉ là bịa đặt, ngay cả tên nhân vật Đào-Nguyên-Văn cũng là bịa đặt do tôi ghép tên Đào-Nguyên, vợ tôi và Ái-Văn, bạn tôi, là hai người chịu “trách nhiệm” thúc dục tôi phải viết “một cái gì” cho LTCC kỳ này. Bị hỏi thúc quá mà nghĩ mãi chẳng biết viết cái gì vừa có một chút nghệ thuật, vừa có một chút kỹ thuật

cho hợp với nghề CC, lại vừa có một chút “lãng mạn tiêu tư sản”, tôi đành bịa chuyện ra viết mà thôi, bịa là nghề của chàng mà! Mà đã bịa thì lại càng dễ vì đâu có cần chính xác, đâu có cần hợp lý phải không nào? tha hồ mà xạo. Tôi cũng đã định phác họa một bức tượng cho câu chuyện thêm đậm đà nhưng một phần vì không có tài và một phần sợ bản vẽ lọt vào mắt mấy ông bạn họa sĩ và điêu khắc gia của tôi họ sẽ mắng là qua mặt mà không bộp còi nên đành thôi, mà như vậy lại hay vì mỗi người có thể tự vẽ cho mình một Pacific Sweet Heart riêng trong lòng. Tôi cũng định “thừa thắng xông lên” bịa thêm tình tiết, thêm mắm, thêm muối, cho ông Văn “Fall in love” với một em tóc vàng, rồi tình cũng éo le, cũng đau khổ với nước mắt tèm lem, cho câu chuyện thêm phần hấp dẫn, biết đâu tôi chẳng mon men thành nhà văn theo chân ông bạn Tràm Cà Mâu? Hoặc may ra lọt vào mắt mấy ông “Kim Chi” đem dựng thành phim Hàn Quốc thì tha hồ được các bà ngưỡng mộ. Nhưng vì bài đã quá dài hơn nữa lang bang quá sợ lạc không biết đường về bèn thôi!

Để chuộc lỗi ba-xạo tôi xin gửi đến mọi người mấy câu thơ không xạo, và xin riêng tặng các anh, các chị, các bạn đã cùng tôi đáp chuyến du-lịch trên Thái-Bình-Dương đi Cabo San Lucas vừa qua:

*Chiều chiều ra Thái Bình Dương
Thả hồn theo sóng, vãn vương bênh bồng
Trời mênh mông
Biển mênh mông
Lòng tôi cũng mênh mông như biển
Vãn mơ về những chuyện xa xôi
Tôi muốn giang tay ôm trọn biển trời
Để gió len vào hòa theo hơi thở
Tôi lắng tai nghe rì rào sóng vỗ
Như nước thì thấm đượm yêu đương
Chiều chiều ra Thái Bình Dương
Đùa chân dưới nước thấy thương mọi người*

.....

Thôi nhé! Hòa cả làng nhé!

Hà Quốc Bảo
Phong Châu (Richland) 2011